

Conjunctuurbeeld Nederland

3 juli 2012

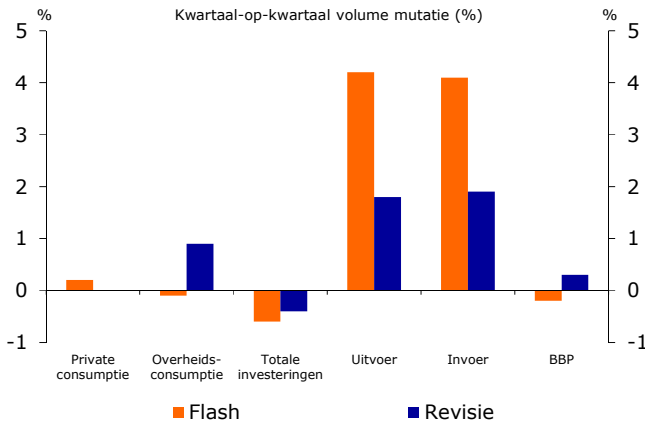
Geen recessie, hopen op beter weer

	2011	2012	2013
<i>jaar-op-jaar mutatie in %</i>			
Bruto Binnenlands Product	1,1	-¼	½
Particuliere consumptie	-1,0	-1¼	-1¼
Overheidsbestedingen	0,1	1	-2
Private investeringen	8,9	-4	1
Goederen- en dienstenuitvoer	3,9	-½	4¼
Goederen- en diensteninvoer	3,6	-1¼	¾
Consumentenprijsindex	2,3	2½	2¼
Werkloosheid (% beroepsbevolking)	5,4	6½	7
Begrotingssaldo overheid (% BBP)	-4,7	-4	-3¼
Overheidsschuld (% BBP)	65,2	70¼	73
Saldo lopende rekening (% BBP)	6¾	7¼	7

Hoewel de Nederlandse economie technisch niet meer in een recessie zit (zie hieronder), is het voorlopig wachten tot de lucht echt opklaart. Consumptie, investeringen en netto-handel laten een zwakke ontwikkeling zien. De maatregelen uit het lente-akkoord zullen de komende jaren een verdere rem zetten op de economie. In heel 2012 bedraagt de reële krimp van de economie naar verwachting gemiddeld ¾%. In 2013 neemt het volume van het BBP slechts beperkt toe. Om de economie weer op gang te helpen is duidelijkheid nodig over een aantal belangrijke dossiers (woningmarkt, arbeidsmarkt, zorg), maar het is onwaarschijnlijk dat die duidelijkheid er snel na de verkiezingen op 12 september zal komen.

Bron: CBS, Rabobank

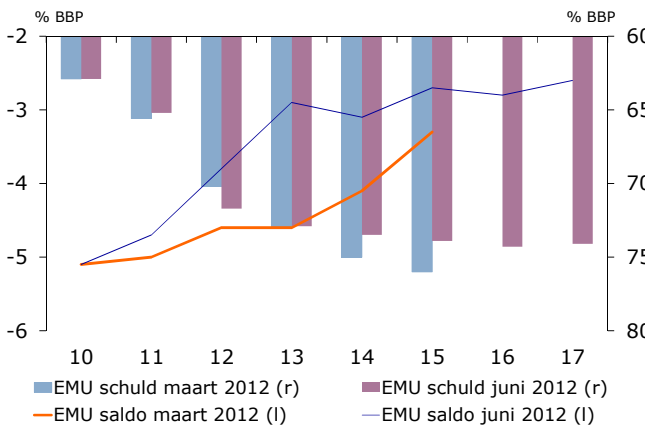
Eerste kwartaal groei

De economie is in het eerste kwartaal gegroeid in plaats van gekrompen. Dat laten de meest recente schattingen van het CBS zien. Volgens de revisie nam het volume van het BBP in het eerste kwartaal van 2012 met 0,3% toe (k-o-k). Dat is 0,5%-punt hoger dan de flash raming eerder aangaf, een voor het CBS ongebruikelijk grote bijstelling. De opwaartse bijstelling van het BBP kwam voornamelijk door een onverwacht sterke groei van de overheidsconsumptie met 0,9%. De private consumptie, investeringen en de bijdrage van netto-handel werden allen naar beneden bijgesteld. Ook de realisaties van het BBP over 2011 werden naar beneden bijgesteld, wat er eveneens voor zorgde dat k-o-k groei in het eerste kwartaal beter uit de verf kwam.

Bron: Rabobank, CBS

EMU doelstelling binnen bereik

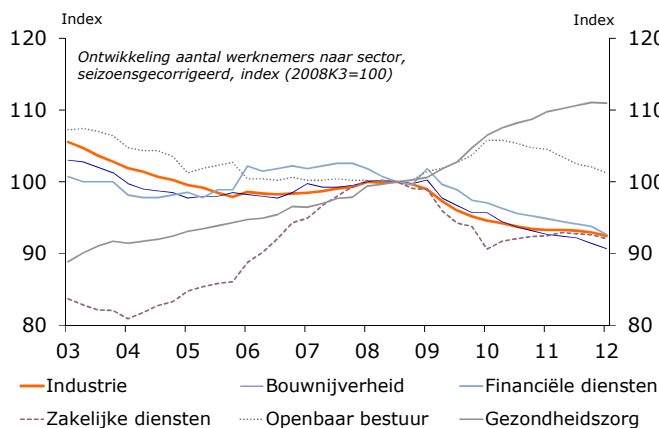
Uit CPB-doorrekeningen van het lente-akkoord blijkt dat het huidige pakket maatregelen voldoende is om het EMU-saldo in 2013 terug te dringen tot 2,9%. Dat is gebaseerd op €10,8 miljard aan ombuigingen, €1,6 miljard minder dan door de lente-coalitie was voorzien. Het behalen van de EMU-tekorteis van 3% is mede het resultaat van meevallers in de overheidsbegroting. Zo was er sprake van meevallende rente-uitgaven van de overheid en beter dan verwachte gasbaten. In 2014 komt het begrotingstekort alweer uit op 3,1% en ook in de jaren daarna schommelt het begrotingstekort rond de 3%. De staatsschuld gaat zich in de komende jaren rond de 74% van het BBP stabiliseren.

Bron: Rabobank, CPB

Conjunctuurbeeld Nederland

3 juli 2012

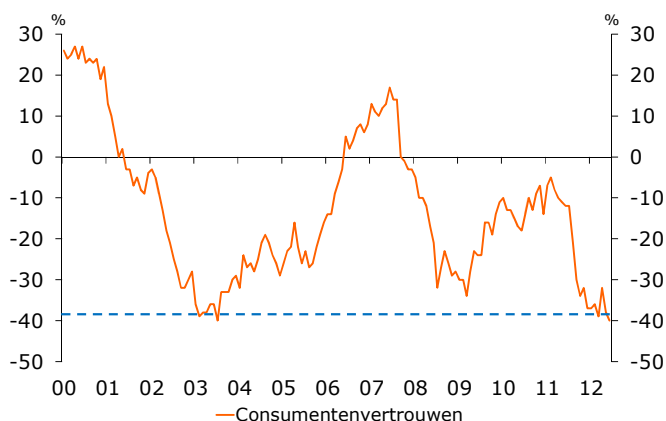
De zorg zorgt voor werk

Bron: CBS, Rabobank

De seizoensgecorrigeerde werkloosheid is in mei met 489 duizend personen gelijk gebleven (6,2% van de beroepsbevolking) ten opzichte van de maand ervoor. Het arbeidsaanbod en de werkgelegenheid namen met 14 duizend personen toe. De werkloosheid is de afgelopen maanden gestegen, maar ligt internationaal nog altijd op een laag niveau. Een deel van de verklaring is dat er sinds de kredietcrisis in sommige sectoren nog sprake is geweest van behoorlijke banengroei. Dat is met name het geval in de zorg, waar er sinds 2008K3 127 duizend werknemers zijn bijgekomen. Zonder die groei was de werkloosheid nu naar verwachting veel hoger geweest, getuige de krimp in veel andere sectoren.

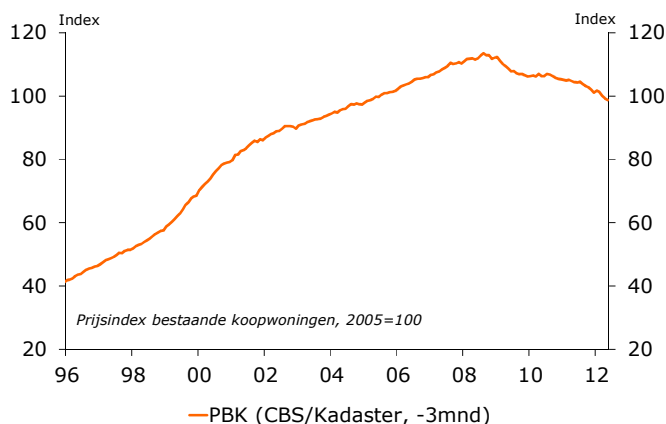
Consument zoekt houvast

Bron: CBS, Rabobank

Het consumentenvertrouwen is in juni met 2 punten gedaald tot -40. Dat is een historisch dieptepunt. De daling van het vertrouwen komt voort uit een verslechterd oordeel over het economisch klimaat. Consumenten zijn met name somberder geworden over de economische situatie in de komende 12 maanden. De koopbereidheid veranderde niet. De sombere stemming kan verklaard worden door onzekerheid over overheidsbeleid, vermogensverliezen (huizenmarkt, aandelenmarkt), oplopende werkloosheid en dalende koopkracht. Naar verwachting droegen ook de problemen op het Europese toneel (Spaanse bankensector, Griekse verkiezingen) bij aan de negatieve stemming in de maand juni.

Woningen betaalbaarder geworden

Bron: CBS, Kadaster, Rabobank

De prijzen van bestaande koopwoningen zijn in mei met 5,5% gedaald (j-o-j). De laatste maanden dalen de huizenprijzen in een versneld tempo. Het prijsniveau ligt nu 13% lager dan tijdens de piek in augustus 2008. Dit is gemeten volgens de PBK-index. Deze index corrigeert voor het type woning en de regio waarin de woning wordt verkocht. In mei wisselden 10.182 woningen van eigenaar, een stijging ten opzichte van dezelfde maand een jaar ervoor. Een verklaring voor de toename is dat huizenkopers mogelijk anticipeerden op het aflopen van het verlaagde tarief (2%) van de overdrachtsbelasting. Die zou in juli dit jaar eindigen, maar inmiddels is de overdrachtsbelasting permanent verlaagd.

www.rabobank.com/economie

Theo Smid
Tel. 030 - 2167599
T.H.Smid@rn.rabobank.nl